

Evanghelia după Ioan - Capitolul 4

Ultima parte din capitolul trei se ocupă cu chestiunea litigioasă a iudeilor referitoare la botezul lui Ioan și răspunsul la această chestiune; capitolul patru ne arată la început ce a făcut Domnul în această situație. Ioan a ocupat cu plăcere locul pe care el se retrăgea tot mai mult, ca în felul acesta Domnul său să iasă tot mai mult în evidență. Domnul Însuși S-a reîntors în Galilea, pentru a evita aparența unei rivalități, care ar fi produs pagubă slujitorului Său. Aceasta dovedea grija Lui bine chibzuită față de Ioan. În afară de aceasta, o aparentă opoziție față de Ioan nu ar fi fost de folos prestigiului Său. Ar fi apărut ca un conducător al unei partide așezat pe aceiași treaptă cu Ioan Botezătorul, în principiu aceiași greșală ca și credincioșii din Corint, care au pus pe același nivel Numele lui Hristos cu al lui Pavel, Apolo și Chifa.

Drumul direct spre Galilea trecea prin ținutul Samariei. De aceea, și din cauza aceasta, »a trebuit« să aleagă acest drum. Dar s-a mai adăugat un alt »a trebuit«, pe care I l-a dat harul lui Dumnezeu și care trebuia să-L ducă la o anumită cetate din Samaria numită Sihar. Isus, Cuvântul devenit carne, era obosit de călătorie – un semn al adevăratei lui umanități –, și nu numai obosit, ci și flămând și însetat. La ora prânzului S-a așezat la izvor, în timpul celei mai mari călduri a zilei. Nicodim L-a căutat noaptea. El a căutat o femeie samariteancă în mijlocul zilei. Evanghelia după Ioan relatează în mod deosebit cum Domnul discută cu persoane individuale și se preocupă de ele; găsim și discuții cu grupe de persoane – de cele mai multe ori chestiuni litigioase –, însă vom căuta zadarnic relatări despre predicile Lui, așa cum de exemplu este predica de pe munte sau vorbirea în pilde, ca în Evanghelia după Matei capitolul 13. Mulți dintre noi vor recunoaște cu plăcere că pentru o discuție cu persoane individuale este nevoie de o deosebit de înaltă capacitate spirituală, și pe lângă aceasta de mult curaj, spre deosebire de adresarea la o mulțime de oameni. Aici ne este prezentat un exemplu desăvârșit de adresare personală și de întâlnire.

Isus începe discuția, cerând să I se dea să bea apă. Cuvântul devenit carne ocupă poziția unui petiționar smerit înaintea unei creaturi a Sa deosebit de păcătoase. De fapt o priveliște minunată. Faptul că femeia a văzut în El un simplu iudeu, ea și-a dat seama că El S-a lepădat de demnitatea Lui; noi știm însă că de fapt El S-a dezbrăcat de Sine Însuși și S-a făcut rob. Faptul că El S-a apropiat de această femeie în chip așa de smerit, a creat cea mai bună ocazie pentru discuția care urmează. Dacă și noi ne-am putea apropia într-o asemenea stare de smerenie de oamenii zilelor noastre, dorind să ajutăm sufletelor lor, atunci am fi oameni înțelepți.

Rugămintea Domnului a produs femeii mirare și curiozitate; nu a putut face altceva, decât să-L întrebe, cum a ajuns El în această situație. Răspunsul lui Isus din versetul 10 îi prezintă trei lucruri. În primul rând, că Dumnezeu este Dătătorul. Ea știa ceva din Lege, dar aici ea vedea pe Dumnezeu într-o lumină cu totul nouă. În al doilea rând, El a dezvăluit mărimea tainică a persoanei Sale, căci El era Acela care împărțea darurile lui Dumnezeu. Ea a văzut în El un iudeu, care i-a cerut să-I dea apă să bea. Dacă ea L-ar fi recunoscut, atunci ar fi descoperit că de fapt El era Dătătorul unui dar de o deosebită valoare. În al treilea rând, El numește darul »apă vie«, în felul acesta îndreptându-i gândurile de la lucrurile naturale la cele spirituale. Acestei femei fără nume i s-a întâmplat ca și lui Nicodim; ambi la început nu au înțeles cuvintele Domnului; ce voia să spună El le era complet ascuns. Dar și în acest caz se găsea în Vechiul Testament o aluzie cu privire la lucrurile puse în discuție. De exemplu, Domnul S-a prezentat de două ori în cartea lui Ieremia (cap. 2,13; 17,13) ca fiind »izvorul apelor vii«.

Neînțelegerea femeii a condus la alte detalieri în versetul 14, care cuprind în sine iarăși trei puncte. În primul rând acela care bea apa vieții ca pe un dar al lui Hristos, îl are după aceea în sine însuși („în el”), și anume ca rămânând înlăuntrul său. Apoi, ea va deveni în el un »izvor«, sau o »fântână arteziană« de apă care »va țâșni în viața veșnică«. Este vorba de o fântână arteziană a vieții lăuntrice care se ridică spre Acela care a făcut-o. Bând această apă și având un astfel de izvor, și acesta este al treilea punct și ultimul, ai parte de o satisfacție permanentă. Domnul folosește o expresie foarte puternică - »în veac nu-i va fi sete«.

Prin »apa vie« Domnul înțelege Duhul lui Dumnezeu. Aceasta devine foarte clar dacă vom citi versetul 39 din capitolul 7. În capitolul 3 Fiul Întâi născut este darul lui Dumnezeu dat lumii. În

capitolul 4 Duhul Sfânt este darul lui Dumnezeu dat celor credincioși, un dar dat prin Fiul lui Dumnezeu, El, Cel care vorbește aici după ce S-a așezat la fântâna din Sihar. Prin Duhul avem viața lăuntrică – într-un alt loc se vorbește despre El ca fiind »Duhul de viață în Hristos Isus« (Romani 8,2) – și prin El curge această viață lăuntrică spre Izvorul de viață din înălțime. În felul acesta Domnul arată o viață al cărei caracter este părtășia, adorarea și deplina satisfacție și că El era gata s-o dea tuturor credincioșilor. Aceasta include în sine faptul că cel credincios este deja acum apt să savureze bucuria împărăției de o mie de ani, care a fost prezentată deja simbolic la începutul semnelor din Cana Galileii. Cel credincios nu numai că trebuie s-o anticipeze, ci el o cunoaște într-o măsură mare și în sens duhovnicesc.

Înainte de a pătrunde în capitolul nostru, să privim încăodată învățătura care ne este oferită de la prima minune și până aici. Avem *lucrarea, care s-a produs în noi* – nașterea din nou prin Duhul și prin Cuvânt. Apoi, *mărturia care ne-a fost dată*, prin a cărei primire noi confirmăm că Dumnezeu este adevărat. În al treilea rând, *darul Duhului revărsat peste noi*, care este permanent în noi ca o fântână arteziană, care se înalță tot mai sus, până la Izvorul veșnic. Aici ne sunt prezentate faptele de bază importante, aflate în stadiu embrionar, ca apoi ele să ne fie explicate detaliat în Epistole.

Studiind în continuare capitolul nostru, observăm că femeia, deși nu a înțeles înseamnăta cuvintelor »apă vie«, a fost așa de impresionată de cuvintele Domnului, că a dorit să posede această apă vie. Înainte ca El să i-o dea, a trebuit ca, conștiința femeii să fie atinsă și să i se dovedească că a făcut păcat. Când Domnul i-a poruncit să cheme pe bărbatul ei, El a pus degetul pe o rană deosebită din viața ei, iar după aceea El a făcut-o să vadă că istoria ei tristă era ca o carte deschisă înaintea ochilor Lui. La rândul ei, ea a văzut și a recunoscut imediat că El era un profet; în mod tacit ea a recunoscut astfel că era vinovată de starea ei. Însă așa cum se petrece deseori când conștiința este trezită, ea a încercat să schimbe tema discuției îndreptând-o spre o temă religioasă, în felul acesta atenuând presiunea exersată asupra propriei persoane.

Întrebarea referitoare la locul potrivit pentru adorarea lui Dumnezeu a fost timp îndelungat o întrebare arzătoare. A înlocuit Garizim Moria, așa cum afirmau samaritenii? Domnul S-a folosit de această ocazie ca să arate femeii nu numai starea ei de păcătoșenie ci și lipsa de valoare a »adorării« pe care o aducea ea și poporul ei. El a respins această adorare, spunând: »Voi vă închinați la ce nu cunoașteți«. Afirmația Sa, »mântuirea vine de la iudei«, i-a arătat clar că ea nu era mântuită. Ea era în mijlocul păgânilor – străină de legămintele făgăduinței, fără nădejde și fără Dumnezeu în lume (Efeseni 2,12). Chiar și întrebarea referitoare la adorare a atins și mai mult conștiința ei.

Domnul însă a ridicat această întrebare pe o treaptă mult mai superioară. El a vorbit despre adorarea lui Dumnezeu în lumina descoperirii pe care El Însuși a adus-o – anume, adorarea lui Dumnezeu ca »Tată«. Prin aceasta El a scos-o dintr-o ordine ceremonială a unor lucruri care o legau de anumite locuri sfințite de pe pământ. Legea obliga sever poporul să se țină legat de un loc sfințit, unde Jehova Și-a așezat Numele; de aceea permanentele certuri dintre iudei și samariteni. El i-a îndreptat gândurile spre Dumnezeu, care este Duh, și El L-a descoperit ca Tată.

Această descoperire s-a făcut într-un »ceas« nou, care începu-se deja. Semnul caracteristic al acestui ceas era adorarea adusă în mod potrivit cu descoperirea făcută în acest ceas. Dumnezeu, care este Duh, ca Tată, caută acești adoratori. De aceea adorarea, pentru a fi plăcută, trebuie să aibe loc »în Duh și în Adevăr«. Să observăm accentul pus prin cuvântul »trebuie«. Adorarea nu este ceva lăsat la bunul plac al nostru, sau ceva care poate fi schimbat după gustul nostru. Dumnezeu *trebuie* adorat în felul în care El o cere. Orice altceva nu este adorare, chiar dacă este numită așa.

Adevărata adorare este »în Duh«, asta înseamnă că ea nu este în carne, nu într-o atitudine corporală. Acest cuvânt al Domnului neagă toate formele *rituale* și ceremoniale, care au fost o cursă pentru mulți. Noi suntem numai atunci apleți să aducem adorare, dacă posedăm Duhul lui Dumnezeu – fântâna arteziană a apei vii, care curge în viața veșnică -, la care se referă și Filipeni 3,3. Duhul lui Dumnezeu poate călăuzi duhul nostru să aducă adevărata adorare lui Dumnezeu în orice timp și în orice loc, independent de prezența unui altar sfânt, așa cum era în iudaism.

În continuare, adorarea trebuie să aibe loc »în adevăr«, asta înseamnă, în lumina în care Dumnezeu S-a descoperit în Hristos. Aceasta exclude complet studiul *rațional* al lucrurilor, care este așa de răspândit. De exemplu, oamenii sub impresia frumuseților naturii vorbesc despre adorarea »primei

mari cauze», în timp ce nu vor să știe nimic, sau resping chiar adevărul că El – Dumnezeu – a fost descoperit în Hristos. Numai în El cunoaștem pe Tatăl, căruia I se cuvine adorarea. Dacă recunoaștem în felul acesta pe Tatăl, inimile noastre nu pot fi altfel, decât umplute cu adorare, și anume cu aceea adorare care este »plăcută« Lui (1 Petru 2,5b).

Astfel de adoratori caută Tatăl. El Însuși S-a descoperit, ca să dea naștere la acest ecou. Revărsarea dragostei Sale dă naștere în inimile noastre prin adorare la dragoste care se înalță ca răspuns spre El. Aceasta este plăcut, și El caută aceasta.

Femeia samariteancă știa de făgăduința cu privire la Mesia și cuvintele minunate ale Domnului, care au condus-o la convingerea de păcatele ei, i-au îndreptat gândurile spre venirea Acestuia. Răspunsul ei lasă să se întrevadă că ea a atribuit vorbirii Domnului un înțeles mesianic. Domnul i S-a descoperit imediat într-o absolută claritate că El este Hristosul. Ea a acceptat imediat această descoperire și mergând în cetate a vestit oamenilor cele trăite și ce a primit prin credință. El trebuie să fie Hristos, căci nu i-a spus El tot ceea ce a făcut ea cândva? Desigur, nu în detaliu, dar într-o clipă El i-a arătat toată viața ei, ceea ce se poate cuprinde într-un cuvânt – era *păcat!* Și astăzi este tot așa. Credința în Hristos merge mână în mână cu convingerea de păcat.

Secțiunea frumoasă care urmează, versetele 31-38, este în istorisire o intercalare. Cuvintele Domnului adresate ucenicilor au fost traduse astfel: »Am găsit o mâncare de mâncat, pe care voi nu o cunoașteți.« El S-a ostenit ca să strângă »roadă pentru viața veșnică«, așa cum spune El în versetul 36, și văzând că a ajuns la țintă și a putut să dea mântuirea acestei femei samaritence păcătoase, a fost pentru El o mâncare înviorătoare. A fost »voia Aceluia, care M-a trimis« să fac aceasta, așa a spus El. Lumina adusă de El trebuie să lumineze pe orice om, așa am găsit la începutul acestei Evanghelii, și așa vedem aici că o femeie păcătoasă, care stătea în afara iudaismului, este luminată. Voia, lucrarea lui Dumnezeu și viața veșnică pentru oameni merg împreună; ce binecuvântare pentru noi faptul că ele fac aceasta! În continuare Domnul atenționează pe ucenicii Săi, ca și ei să ia parte la această lucrare binecuvântată, fie semănând, fie culegând. În cazul de față Domnul Însuși a fost Cel care a semănat. La vremea culesului – compară cu Faptele Apostolilor capitolul 8 – recolta va fi mare.

Secțiunea cuprinsă în versetele 39-42 încheie istorisirea. În baza mărturiei femeii, oamenii au venit la Hristos și au ajuns la aceiași convingere. Mulți au crezut din pricina mărturiei femeii, dar mai mulți au crezut ascultându-L pe El Însuși. Ei au crezut și L-au rugat stăruitor să rămână la ei.

În mărturisirea lor au mers mai departe decât femeia. El nu a fost numai Hristos, ci și »Mântuitorul lumii«. Simpla mândrie religioasă i-ar fi putut conduce la satisfacția că El era Mântuitorul iudeilor și al samaritenilor; numai credința i-a putut conduce să înțeleagă – așa cum spune Ioan 3,16 – intenția lui Dumnezeu cu privire la întreaga lume. Ei au auzit și au știut; și la baza acestor două lucruri, auzirea și cunoașterea, stătea credința. Prin faptul că evanghelistul ne povestește aceste lucruri, el ne-a condus să înțelegem că Isus este *Hristosul*. Studiul în continuare ne va arăta faptul că El este *Fiul*. Aceste două lucruri ne îndreaptă atenția spre afirmația centrală a acestei Evanghelii din capitolul 20,31.

În ultima parte a capitolului patru găsim pe Domnul reîntors în Galilea, și ajungem la a doua minune relatată de Ioan. În Galilea a fost mai bine primit decât în Ierusalim. Pe lângă aceasta, această a doua minune este de asemenea legată de cetatea Cana.

Prima minune prezenta timpul la care se referea o prorocie din Isaia 62,4,5, când va veni ziua nunții lui Israel și când din apa de curățire va lua naștere vinul bucuriei. A doua minune prezintă pe Domnul Isus ca pe Acela care aduce viața și vindecarea acolo unde amenință moartea. Acest bărbat iudeu de la curtea împăratului nu a dovedit o credință mare, așa cum a arătat sutașul păgân din Evanghelia după Matei capitolul 8. Ca iudeu voia să vadă mai întâi semne și minuni, iar după aceea să creadă. Credința de felul acesta nu este o credință adevărată, așa cum am văzut și la sfârșitul capitolului 2. Oricum, în inima acestui om era o oarecare încredere, chiar dacă ea era slabă.

Aceasta s-a arătat în două feluri. În primul rând, a stăruit în rugămintea sa fierbinte atunci când răspunsul Domnului nu a părut să fie satisfăcător, prezentând mai clar starea grea în care se afla fiul său. În al doilea rând, când a primit porunca să meargă acasă, căci fiul lui trăiește, a plecat imediat. Fără să vadă vre-un semn, a crezut pe Isus pe cuvânt. Aici s-au arătat semnele caracteristice ale

creinței adevărate; ea stăruiește, ia pe Dumnezeu pe cuvânt, fără semne, minuni și sentimente. Domnul confirmă cuvântul Său, iar a doua zi omul a văzut că încrederea lui nu l-a înșelat. Isus a spus: »Fiul tău trăiește.« În ziua următoare au venit robii lui la el și i-au zis: »Fiul tău trăiește«, cu toate că ei nu au auzit cuvintele lui Isus. A dăruii viața, chiar și atunci când este vorba de moarte, acesta este gândul principal aici. Și tocmai de aceasta are nevoie omul în general și Israel în mod deosebit: nu vindecarea, ci *viața!* Acesta a fost al doilea semn; capitolele următoare ne vor da multe detalii cu privire la viață – despre Isus, din care curge viața și care este singurul care o dă.